

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMER DER
STATEN-GENERAAL, MR. YVONNE E.M.A. TIMMERMAN-BUCK, TER
GELEGENHEID VAN DE OPENING VAN DE
CONTACTPLANBIJEENKOMST OP 13 JUNI 2005

Collega's, zowel van overzee als van de overzijde, minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties, van harte heet ik u allen welkom!

Welkom in het gebouw van de Eerste Kamer. U bent een van de eersten die het gebouw na een lange verbouwingsperiode weer via de voordeur en de vernieuwde, en juist opgeleverde, hal van Binnenhof 22 heeft kunnen betreden. Niet langer is het nodig voor gasten om via de achteringang en een sluipdoorgang de plenaire zaal te bereiken. Het is voor mij een genoegen u in deze vergaderzaal te mogen verwelkomen en uw Contactplanbijeenkomst in Nederland te mogen openen. Vandaag doe ik dat alweer voor de derde keer. Dat betekent dat ik inmiddels een groot aantal Statenleden van zowel Aruba als de Nederlandse Antillen al een aantal malen heb ontmoet. Ook heb ik de gelegenheid gehad om met sommigen van u meer uitgebreid te spreken. In diverse bilaterale contacten heb ik aldus de mogelijkheid gekregen mij te laten informeren over de actuele onderwerpen die in de Koninkrijkslanden overzee op het ogenblik een grote rol spelen. Onderwerpen die overeenkomsten vertonen met de thema's die momenteel in

Nederland de gemoederen zo bezighouden. Veiligheid, de economische situatie, werkloosheid, probleemjongeren, achterstandswijken, volksgezondheid en niet in de laatste plaats staatkundige verhoudingen, staan immers hoog op de politieke agenda's van onze drie landen.

Op de agenda voor de Contactplanbijeenkomst van deze week staat dit laatste onderwerp "staatkundige verhoudingen" als eerste thema ter bespreking. Zowel op de Nederlandse Antillen als in Nederland wordt het zinvol geacht de relatie met de Nederlandse Antillen te herijken. De referenda die op de verschillende eilanden zijn gehouden, hebben tot verschillende uitspraken geleid. Zo kiezen Curaçao en Sint Maarten in navolging van Aruba voor de status aparte en Bonaire, Sint Eustatius en Saba voor de status van Koninkrijkseiland. Een wijziging van de relatie van de Nederlandse Antillen met Nederland houdt een wijziging van het Statuut in. Hierbij zal ook Aruba een belangrijke rol spelen. Voor veel vragen die met de opsplitsing van het land Antillen aan de orde zullen komen, zal de komende twee jaar nog een antwoord moeten worden gevonden. Het komt er daarbij op aan die wegen te vinden, die de constructieve krachten in dit proces ruim baan geven zodat neigingen tot blokkades en verwijdering niet de toon zetten. Duidelijk zal ook moeten zijn wat een Koninkrijkseiland is. Het rapport van de commissie-Jesurun zal daarvoor ongetwijfeld een waardevolle en constructieve basis kunnen leveren. Vele besprekingen zullen nog plaatsvinden, menige oplossing zal nog moeten worden gevonden. Het is duidelijk dat het laatste woord hierover nog niet is gezegd.

Een tweede onderwerp dat u deze week zult bespreken en dat veel emoties heeft losgemaakt, is de nieuwe toelatingsregeling voor Antilliaanse en Arubaanse jongeren. Maatregelen die beogen het Antilliaanse beleid tot sociale vorming van werkloze jongeren en vroegtijdig schoolverlaters, zogenaamde drop-outs, aan te vullen en te ondersteunen. Zo heeft minister-president Ys vorige week namens zijn regering over de regeling met een aantal leden van het Nederlandse kabinet gesproken. Ook heeft hij zijn bezwaren tegen onderdelen van de regeling kenbaar gemaakt aan de commissieleden van de Eerste en de Tweede Kamer. Tevens heeft hij met beide Kamervoorzitters een gesprek gevoerd.

Ik ga ervan uit dat in de Contactplangesprekken deze week de emoties niet zullen oplaaien, maar dat u over en weer tot een goed begrip van elkaars problemen met deze risicjongeren zult komen. Meningsverschillen kunnen tot impasses leiden, maar zij kunnen ook momenten zijn die dwingen tot een betere verplaatsing in elkaars overwegingen, achtergronden en problemen. Zij kunnen leiden tot – overdrachtelijk gesproken- slaande deuren maar zij kunnen ook eye-openend zijn: aangrijpingspunt voor creativiteit, ontstaan vanuit oprechte onderlinge betrokkenheid. Het Contactplan is daarom méér dan het uitwisselen van wat informatie, méér dan een moment om de partijpolitieke winst te maximaliseren en méér dan een gelegenheid om nog eens al lang uitgekristalliseerde standpunten toe te lichten. Althans, het kán meer zijn. Het kan een meerwaarde bieden in termen van onderling begrip, de wens om voor de samenleving iets te betekenen, de houding om oprecht invulling te geven aan de Koninkrijksrelaties en de ambitie om de gezamenlijke inventiviteit en creativiteit aan te boren die burgers van volksvertegenwoordigers verwachten én mogen verwachten.

Dames en heren, het jaar 2005 is voor onze drie landen een bijzonder jaar en een feestelijk jaar. 2005 is het jaar waarin wij het zilveren regeringsjubileum van Hare Majesteit Koningin Beatrix vieren. 25 jaar geleden, op 30 april 1980, werd Hare Majesteit in de Nieuwe Kerk in Amsterdam ingehuldigd. De band tussen de Vorstin en de Nederlandse Antillen en Aruba is duurzaam en hecht, even hecht en duurzaam – kan ik rustig zeggen - als tussen de Kroon en Nederland. Daar zal een staatkundige vernieuwing geen verandering in aanbrengen.

Wat mij voorts opvalt in het programma voor deze week is dat behalve de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties en de minister van Justitie ook de gevolmachtigd minister van de Antillen en de vertegenwoordiger van Aruba voor Europese Unie Zaken een inleiding zullen houden. Niet alleen vindt er in het kader van het Contactplan een gedachtewisseling plaats tussen parlementariërs van de drie landen onderling plaats, maar wordt in toenemende mate ook interactie met leden van de Koninkrijksregering voorzien. Ik beschouw dat als een bijzonder positieve ontwikkeling.

Collega's, dames en heren, nogmaals welkom. Van harte wens ik u een vruchtbare en succesvolle contactplanbijeenkomst. Graag zie ik u terug aan het einde van de ochtend voor de lunch in de Noenzaal. Ook die is net gerenoveerd. Wij zullen de eersten zijn die in de nieuw ingerichte zaal kunnen lunchen, maar ik geef u bij deze de verzekering dat u niet al te veel als proefkonijn zult fungeren.

